

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **M. M.**, zast. JUDr. Bohumilem Sadílkem, advokátem, se sídlem Sokolská 1268, Valašské Meziříčí, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 11. 2007, č. j. 19 Cad 93/2006 - 52,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Bohumilu Sadílkovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 1904 Kč. Odměna mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) ze dne 27. 11. 2007, č. j. 19 Cad 93/2006 – 52, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 2. 2006, č. X (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaná rozhodla o odnětí plného invalidního důchodu stěžovateli z toho důvodu, že pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti činil u stěžovatele podle posudku OSSZ ve Vsetíně pouze 15 %.

V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalované stěžovatel brojil mj. proti postupu OSSZ ve Vsetíně, konkrétně lékaře MUDr. P. P., který posuzoval jeho zdravotní stav na základě údajně nařízené mimořádné kontroly. Vzhledem k tomu, že zdravotní stav stěžovateli nedovoľoval zúčastnit se osobně jednání, bylo jednáno v jeho nepřítomnosti. Podle názoru

stěžovatele nebyl přístup posudkového lékaře objektivní, i když ho stěžovatel telefonicky upozorňoval na to, že praktický lékař MUDr. V., jehož zprávy byly podkladem pro hodnocení zdravotního stavu stěžovatele, je proti němu zaujatý. Žalobce navrhl, aby soud vyzval k vyjádření odborného neurologa MUDr. J. K., který ho opakovaně v letech 1997 – 2005 vyšetřoval a kterého stěžovatel považuje za skutečného odborníka ve své profesi. S ohledem na to navrhl zrušení napadeného rozhodnutí žalované. Mimo uvedené námitky vztahující se k odnětí plného invalidního důchodu žaloba ještě obsahovala dva odlišné žalobní návrhy proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru vnitřních věcí a proti několika lékařům, kteří se podíleli v minulosti na posuzování zdravotního stavu stěžovatele pro účely řízení o sociálních dávkách a výhodách.

Krajský soud žalobu zamítl napadeným rozsudkem. V odůvodnění krajský soud zejména uvedl, že vyloučil k samostatnému projednání žalobu proti žalovanému Krajskému úřadu Zlínského kraje, odbor vnitřních věcí a dále odmítl část žaloby směřující proti žalovaným lékařům. Dále krajský soud shrnul provedené řízení a vzal za prokázaný jednak obsah správního spisu žalované, jednak posudky OSSZ ve Vsetíně ze dne 14. 2. 2006 a 6. 10. 1998. Podle posudku OSSZ ve Vsetíně ze dne 14. 2. 2006 stěžovatel nebyl shledán ani částečně invalidní, zatímco podle posudku 6. 10. 1998 byl stěžovatel shledán plně invalidním s poklesem pracovní schopnosti ve výši 70 %. Podle posudku PK MPSV ČR v Ostravě ze dne 11. 5. 2007 a doplňujícího posudku téže komise ze dne 31. 8. 2007 stěžovatel ke dni 27. 2. 2006 trpěl dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, jehož rozhodující příčinou byl myopaticko-myositický syndrom lehkého stupně s lehkou funkční poruchou, s omezením pouze pro náročné fyzické činnosti, který dle kapitoly XV., oddílu E, položky 1 písm. a) přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. způsoboval 15 % pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Tento posudek dále zdůraznil, že uznání plné invalidity v roce 1998 je nutno považovat za posudkový omyl. V této době totiž nebylo prokázáno závažnější zdravotní postižení, než je v současnosti. Podle tohoto posudku PK MPSV v Ostravě žalobce ke dni 27. 2. 2006 nebyl plně invalidní ani částečně invalidní, přičemž pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nedosahoval 66 % a nešlo ani o schopnost vykonávat pro zdravotní postižení soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek. Krajský soud uvedl, že považuje posudek PK MPSV v Ostravě ze dne 11. 5. 2007 a doplňující posudek téže komise ze dne 31. 8. 2007 za stěžejní důkaz, který je přesvědčivý a úplný, a proto neprováděl další dokazování. PK MPSV v Ostravě podle krajského soudu přesvědčivě odůvodnila odnětí plného invalidního důchodu na základě předchozího posudkového omylu. Krajský soud vyložil zákonné podmínky pro přiznání plného invalidního důchodu obsažené v ustanoveních § 38 a 39 zákona o důchodovém pojištění, jakož i ustanovení § 6 odst. 3 citované vyhlášky. Konkrétně k posuzované věci krajský soud dovodil, že pro uznání plné invalidity musí dojít k poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %, anebo musí být zjištěno zdravotní postižení vyjmenované v příloze č. 3 citované vyhlášky, tj. zdravotní postižení umožňující soustavnou výdělečnou činnost za zcela mimořádných podmínek. Pokud tyto podmínky nejsou naplněny, není pojištěnec v souhrnu plně invalidní podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Krajský soud konstatoval, že byl-li důchod stěžovateli přiznán na základě posudkového omylu, tedy i přesto, že podmínky nároku na něj nesplňoval, může mu být důchod odňat, přestože po jeho přiznání nedošlo na straně stěžovatele k žádné změně skutečností, které tu byly v době jeho přiznání. Jelikož vzal krajský soud za prokázané, že u stěžovatele se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou ke dni 27. 2. 2006 byl myopaticko-myositický syndrom lehkého stupně s lehkou funkční poruchou, který dle kapitoly XV., oddílu E, položky 1 písm. a) přílohy č. 2 k citované vyhlášce způsoboval 15 % pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobce, a nebylo zároveň zjištěno zdravotní postižení, jež by vyžadovalo vytvoření zcela mimořádných podmínek (ve smyslu přílohy č. 3 k citované vyhlášce), nelze žalobce k datu 27. 2. 2006 považovat za plně invalidního, a proto nesplňoval podmínky nároku na plný invalidní důchod.

Kasační stížností nazvanou jako „Návrh na ustanovení zástupce“ se stěžovatel vyjádřil v tom směru, že s ohledem na obdržení rozsudek a vzhledem k tomu, že si není zcela jist, zda byl správně pochopen, požádal o ustanovení advokáta a odkázal na ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb. z toho důvodu, že nemá možnost sám uplatnit kasační stížnost v souladu s ustanovením § 105 odst. 2 s. ř. s. V doplnění kasační stížnosti ustanoveným zástupcem stěžovatel uvedl, že brojí proti napadenému rozsudku v plném rozsahu, a to z následujících důvodů. Žaloba byla zamítnuta proto, že podle názoru krajského soudu byl plný invalidní důchod přiznán na základě posudkového omylu. Stěžovatel se domnívá, že takový závěr soudu vyžaduje dokazování ohledně toho, jak a za jakých okolností došlo k onomu posudkovému omylu. Krajský soud však odmítl provést dokazování ohledně příčiny posudkového omylu, což je podle přesvědčení stěžovatele nutno považovat za vadu řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Tento nedostatek podle názoru stěžovatele způsobuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Stěžovatel se domnívá, že poté, co podal stížnost na svého praktického lékaře MUDr. P. V. k České lékařské komoře, se hodnocení stěžovatelova nepříznivého zdravotního stavu diametrálně změnilo v jeho neprospěch. Stěžovatel považuje za nepravdivé tvrzení MUDr. P. V., že přestal chodit k neurologovi, kde byl naposledy dne 6. 1. 2005. Kromě toho stěžovatel namítá, že provedení kontrolní lékařské prohlídky dne 8. 12. 2005 nebylo žádným orgánem správy sociálního zabezpečení vyžádáno a šlo tedy o vlastní iniciativu lékaře MUDr. P. V. Stěžovatel dále argumentoval lékařskými zprávami tohoto lékaře ze dne 17. 1. 2000, 24. 1. 2000 a 1. 8. 2002 a 14. 1. 2003 a 14. 4. 2005, které podle jeho názoru prokazují jeho nepříznivý zdravotní stav. Lékařská zpráva MUDr. P. V. ze dne 8. 12. 2005 se podle názoru stěžovatele stala hlavním a rozhodujícím impulsem a dokumentem k posouzení zdravotního stavu ve smyslu § 8 zákona č. 582/1991 Sb. lékařem OSSZ ve Vsetíně MUDr. P. P. ze dne 14. 2. 2006, na základě něhož byl stěžovateli odebrán plný invalidní důchod. Jestliže krajský soud za daných okolností postavil zamítnutí žaloby na posudkovém omylu, kterým měl zřejmě být podle odůvodnění rozsudku lékařský posudek ze dne 6. 10. 1998, aniž se dále zabýval příčinami a důvody, proč je tento posudek považován za omyl, kdo jej zpracoval a na základě jakých lékařských zpráv, je rozhodnutí soudu nepřezkoumatelné. Podle lékařské zprávy MUDr. P. V. a následného lékařského posudku ze dne 14. 2. 2006 se zdravotní stav žalobce zlepšil od přiznání plného invalidního důchodu ze 70 % poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti na 15 % pokles. To považuje stěžovatel za posudkovou svévoli lékařů a nedomnívá se, že by u něho došlo k řádové změně v hodnocení míry poklesu soustavné výdělečné činnosti. Stěžovatel se proto domnívá, že krajský soud měl minimálně vyslechnout MUDr. P. V., anebo autora lékařského posudku ze dne 6. 10. 1998, aby byly konfrontovány postoje lékařů v letech 1998 – 2004 a po 8. 12. 2005. Jelikož tak krajský soud neučinil, stěžovatel má za to, že rozhodnutí trpí vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a proto navrhl jeho zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení krajskému soudu a stanovení povinnosti žalované uhradit náklady řízení (tj. náklady právního zastoupení stěžovatele).

Žalovaná se k věci vyjádřila pouze s tím, že souhlasí s postupem a rozhodnutím krajského soudu a ke správnosti posudku PK MPSV v Ostravě není oprávněna se vyjadřovat.

Ze správního a soudního spisu, jakož i z dokumentace přiložené stěžovatelem, Nejvyšší správní soud zjistil následující relevantní skutečnosti.

Stěžovateli byl na základě lékařského posudku OSSZ ve Vsetíně ze dne 6. 10. 1998 přiznán rozhodnutím žalované ze dne 12. 11. 1998 plný invalidní důchod. Rozhodujícím zdravotním postižením stěžovatele byl podle myopaticko-myositický syndrom, difusní pletencový typ v postupné regresí. Toto postižení bylo kvalifikováno podle ustanovení kapitoly XV.,

oddílu D, položky 1 písm. c) přílohy č. 2 citované vyhlášky s mírou poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti 70 %.

Z posudku PK MPSV ČR ze dne 30. 9. 2005, který byl pořízen v rámci odvolacího řízení ve věci přiznání příspěvku na zakoupení motorového vozidla, vyplývá, že diagnóza (progresivní svalová dystrofie – pletencový typ) neodpovídala zjištěnému klinickému nálezu. Posudek obsahuje i záznam o návštěvě posudkové lékařky MUDr. N. u stěžovatele doma dne 29. 9. 2005, která při této prohlídce zjistila, že stěžovatel se pohyboval bez opory a zjevně netrpěl žádnou poruchou mobility, patrně jezdí na kole a staví svépomocí dům. PK MPSV v Ostravě uvedla, že ve světle těchto zjištění se minulá posouzení zdravotního stavu pro účely příspěvku na motorové vozidlo, na úpravu bytu, přiznání mimořádných výhod III. stupně, ale také plné invalidity jeví jako závažný posudkový omyl.

Mimořádná kontrola invalidity byla u praktického lékaře stěžovatele MUDr. P. V. objednána úsekem lékařské posudkové služby žalované Vsetín přípisem ze dne 16. 11. 2005.

Ze záznamu o kontrolní prohlídce ze dne 8. 12. 2005 provedené MUDr. P. V. vyplývá, že zejména v průběhu roku 2005 došlo ke zlepšení zdravotního stavu, stěžovatel normálně chodil bez francouzských holí a pracoval na opravě svého rodinného domku a na zahradě, veškeré práce zvládal sám a bez pomoci. Tyto skutečnosti měl praktický lékař objektivizovány osobními zkušenostmi, neboť okolo domu stěžovatele v Bystrčice často jezdí. Při prohlídce bylo zjištěno, že stěžovatel přišel do ordinace s jednou francouzskou berlí, o níž se ovšem neopíral, jen ji držel v ruce. Po ordinaci byl schopen chodit bez hole. Svedl udělat dřep, při vstávání si ale pomáhal jednou rukou; dále se byl schopen předklonit po kolena.

Ze záznamu o jednání OSSZ ve Vsetíně ze dne 14. 2. 2006 vyplývá, že kontrola zdravotního stavu stěžovatele byla vyvolána ze strany PK MPSV v Ostravě, která stěžovatele posuzovala v odvolacím řízení o zamítnutí příspěvku na zakoupení motorového vozidla. Byla nařízena jak kontrola invalidity, tak i kontrola mimořádných výhod III. stupně. Posudek OSSZ ve Vsetíně vycházel jak z nálezu MUDr. V. ze dne 8. 12. 2005, tak i z odborných nálezů, konkrétně pak nálezu MUDr. N., kterou byl stěžovatel dne 29. 9. 2005 navštíven v místě svého bydliště. Stěžovatel se jednání OSSZ nezúčastnil. V posudkovém hodnocení je uvedeno, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je myopatie s lehkou poruchou, mírnou atrofií a s omezením pro dlouhé stání a chůzi, která odpovídá kvalifikaci podle přílohy č. 2, kapitoly XV., oddílu E položky 1 písm. a) citované vyhlášky. OSSZ ve Vsetíně dospěla k závěru, že stěžovatel není ani plně invalidní, ani částečně invalidní, neboť jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti je omezena pouze o 15 % (hodnocení při horní hranici bylo přihlédnuto k profesi stěžovatele jako zedníka).

Rozhodnutím žalované ze dne 27. 2. 2006, č. j. X, byl stěžovateli odňat plný invalidní důchod s odůvodněním, že podle posudku OSSZ ve Vsetíně ze dne 14. 2. 2006 již není plně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti jen o 15 %.

PK MPSV v Ostravě ve svém posudku ze dne 11. 5. 2007 uvedla, že vycházela při vypracování posudku ze zdravotnické dokumentace praktického lékaře MUDr. V. a jeho nálezu ze dne 8. 12. 2005 a ze zdravotnické dokumentace neurologa MUDr. K., dokumentace OSSZ ve Vsetíně a také krajským soudem doložených příloh B) až D). Stěžovatel se z jednání PK MPSV v Ostravě omluvil, takže nemohl být v komisi přešetřen. V diagnostickém souhrnu PK MPSV v Ostravě konstatovala, že stěžovatel trpí myopaticko-myositickým syndromem lehkého stupně, konkrétně vleklým víceetážovým bolestivým syndromem páteře při difúzně

degenerativních změnách s měnlivými funkčními poruchami, bez známek útlaku míchy či nervových kořenů. Z neurologického pohledu hodnotila nálezy neurologa MUDr. K. z let 2005 – 2007. Podle neurologického nálezu uvedeného lékaře ze dne 1. 12. 2005 je zdravotní stav stěžovatele stacionární, bolesti zad chronické bez typického kořenového zániku, zjištěna palpační citlivost svaloviny v končetinách, nikoliv však změny hluboké nebo povrchní citlivosti; trofika svaloviny jeví známky počínajících hypotrofických změn. Podle neurologických nálezů téhož lékaře ze dne 19. 1. 2007 a 26. 3. 2007 přichází stěžovatel s polymorfními stesky směřovanými na bolesti svalů horních a dolních končetin, zad a šíje, potíže se stiskem levé horní končetiny. Po vyšetření neurolog uvedl, že u stěžovatele jde o polytopní bolesti zad bez známek radikulárního syndromu – odeznívající blokáda SI vpravo. Difúzní omezení rozsahu ThL (hrudní část páteře) – skoliotické držení, nižší svalové a šlachové reflexy, palpační citlivost svaloviny dolních končetin, prokrvení aker dolních končetin v pořádku. Učinil závěr, že stěžovatel trpí myopatico-myositickým syndromem s difúzními osteochondrotickými a spondylotickými změnami oxiaálního systému, měnlivými funkčními poruchami s postupnou kondiční progresí. Stěžovatel podle názoru PK MPSV v Ostravě nebyl k datu rozhodnutí žalované ze dne 27. 2. 2006 schopen práce fyzicky nadměrně náročné, se zvedáním a přenášením těžkých břemen a v trvale vynucených polohách. Rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl shledán myopatico-myositický syndrom lehkého stupně s lehkou funkční poruchou, s omezením pouze pro náročné fyzické činnosti. PK MPSV v Ostravě konstatovala, že stav odpovídá příloze č. 2 k citované vyhlášce, kapitole XV., oddílu E, položce 1 písm. a), kdy z rozmezí 10 – 15 % byla stanovena právě jeho horní hranice. Po prostudování spisové a zdravotnické dokumentace došla PK MPSV k závěru, že uznání plné invalidity v roce 1998 je nutné považovat za posudkový omyl. V té době nebylo prokázáno závažnější zdravotní postižení než je v současnosti, stav byl opakovaně objektivizován neurologickým vyšetřením ambulantním a v minulosti i za hospitalizace na neurologické klinice FN Olomouc (např. vyšetření ve fakultní nemocnici v Olomouci v červenci 1997 podchytilo pozvolnou progredující slabost svalstva, klinický nález byl minimální, EMG vyšetření svědčily pro myogenní postižení lehkého stupně, EMG vyšetření z listopadu 2001 i výsledek svalové biopsie svědčil pro myogenní postižení lehkého stupně – bez progrese). Posudkový lékař podle komise nadhodnotil závažnost onemocnění a nepřihlédl k výsledkům vyšetření z této kliniky. PK MPSV konstatovala, že nebylo prokázáno takové zdravotní postižení, které by bylo důvodem k nošení opěrných pomůcek francouzských berlí. PK MPSV podpůrně odkázala na své dřívější zjištění při osobní návštěvě členů komise u stěžovatele doma v rámci řízení ve věci příspěvku na zakoupení motorového vozidla, že stěžovatelova mobilita není výrazně omezena.

Proti tomuto posudku stěžovatel vznesl několik námitek při jednání dne 17. 7. 2007. Zejména namítl, že PK MPSV nezaznamenala, že má vertebrogenní potíže (vertebrogenní algický syndrom), a dále neuvádí stěžovatelovy bolesti kloubů a patní ostruhy.

Z těchto důvodů krajský soud požádal o vyhotovení doplňujícího posudku, který by uvedené námítky stěžovatele objasnil. Rovněž ji požádal, aby se vyjádřila k míře poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele ke dni 27. 2. 2006.

V doplňujícím posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 31. 8. 2007 je v první řadě konstatováno, že všechny námítky stěžovatele již byly zodpovězeny v prvotním posudku. Konkrétně na tyto námítky PK MPSV stručně odpověděla tak, že diagnóza vleklého víceetážového bolestivého syndromu páteře je v prvoposudku uvedena i zohledněna, patní ostruhy ani plochonoží podstatně jeho pracovní potenciál nesnižují, neboť posuzovaný je chůze schopen. Ohledně tvrzených bolestí kloubů PK MPSV v Ostravě konstatovala, že se jedná o subjektivní údaj, který nebyl žádným vyšetřením objektivně doložen. Prvotní posudek

byl vypracován k datu rozhodnutí žalované, tj. ke dni 27. 2. 2006 a rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla v posudku určena.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlídnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

Nejvyšší správní soud považuje za účelné nejprve v obecné rovině vyložit význam uplatněného kasačního důvodu vymezeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. První, tam upravený důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí) spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že rozhodnutí vykazuje takové textové a formulační nedostatky, že z obsahu textu není dostatečně zřejmá souvislost s příslušnými podklady pro rozhodnutí, nebo příp. v tom, že i jinak text rozhodnutí obsahuje nejasné, rozporné či jiným způsobem nesrozumitelné údaje. Taková nesrozumitelnost rozhodnutí však v souzené věci podle Nejvyššího správního soudu nenastala. Následující důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí) je potom třeba spatřovat v tom, že se rozhodnutí neopírá o důvody, které opodstatňují dospět k určitému výroku rozhodnutí a možný dopad je třeba posuzovat vždy ve pojení se zněním konkrétního rozhodnutí. Konečně posledně jmenovaný důvod, spočívající v jiné vadě řízení před soudem, Nejvyšší správní soud poznamenává, že je třeba její význam posuzovat jako důvod pro zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně pouze za předpokladu splnění věty navazující, tedy, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Stěžovatelovy námitky směřují všechny k poslednímu důvodu upravenému v citovaném ustanovení, a to k jiné vadě řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé. Pod tuto námitku stěžovatel podřadil zejména tato tvrzení. Podle jeho názoru je napadený rozsudek založen na konstatování PK MPSV v Ostravě v posudku ze dne 11. 5. 2007, že stěžovateli byl plný invalidní důchod přiznán v roce 1998 na základě posudkového omylu. Krajský soud však odmítl provést dokazování ohledně příčiny posudkového omylu, což je podle přesvědčení stěžovatele nutno považovat za jinou vadu řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Druhou námitkou je tvrzení, že kontrolní prohlídka invalidity byla uskutečněna na žádost MUDr. P. V., přičemž jeho lékařské zprávy z období 2000 – 2005 jsou v rozporu s posledním nálezem ze dne 8. 12. 2005. K přesvědčivosti a objektivitě posudku OSSZ ve Vsetíně ze dne 14. 2. 2006 a PK MPSV v Ostravě se váže i třetí námitka stěžovatele, podle níž je postup posudkových lékařů třeba považovat za svévoli, neboť ze 70 % poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti došlo podle jejich názoru ke zlepšení na pouhý 15 % pokles. Z toho stěžovatel usoudil, že krajský soud měl provést další důkazy, a to zejména výslech praktického lékaře MUDr. P. V. a také lékaře OSSZ ve Vsetíně, který stěžovatele posuzoval v roce 1998.

Nejvyšší správní soud považuje za nutné nejprve uvést, že krajský soud je povinen zkoumat v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Z toho vyplývá, že rozhodovacím důvodem krajského soudu k zamítnutí žaloby bylo zjištění, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované dle posudku OSSZ ve Vsetíně ze dne 14. 2. 2006

nebyl stěžovatel shledán ani plně invalidní, ani částečně invalidní, což vzal krajský soud za prokázané. Pokud se PK MPSV v Ostravě vyjádřila ve svém posudku ze dne 11. 5. 2007 v tom směru, že i samotné přiznání plného invalidního důchodu bylo založeno na posudkovém omylu, pak se jedná o tvrzení, které z hlediska důvěryhodnosti a přesvědčivosti celého posudku podtrhuje rozhodné skutkové zjištění, že tím méně mohl být stěžovatel z téže příčiny invalidní k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované, jímž mu byl plný invalidní důchod odňat. Jak již Nejvyšší správní soud ve své předchozí judikatuře dovodil, důvodem zániku nároku na plný invalidní důchod (§ 38 a násl. zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění) není vždy jen zlepšení či stabilizace zdravotního stavu, ale i posudkové nadhodnocení zdravotního stavu stěžovatele při dřívějším uznání plné invalidity (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2003, č. j. 4 Ads 19/2003 - 48, přístupný na www.nssoud.cz). Stěžovatelovo tvrzení, že krajský soud byl povinen dokazovat, z jakých příčin k posudkovému omylu při přiznání plného invalidního důchodu došlo, je třeba odmítnout jako nedůvodné. Krajský soud je povinen provést důkaz posudkem PK MPSV a hodnotit jej v kontextu ostatních podkladů rozhodnutí, zejména lékařských zpráv, a při jeho hodnocení zkoumat jeho přesvědčivost, celistvost a úplnost (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003 - 48, a ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003 - 50, přístupné na www.nssoud.cz). Není však oprávněn k odbornému lékařskému posouzení otázek, o nichž lékařský posudek vypovídá. Jestliže tedy posudek PK MPSV vypovídá o tom, že došlo k posudkovému omylu, a uvede v čem tento omyl spočíval (s odkazem na příslušné lékařské nálezy) není krajský soud povinen a ani oprávněn zkoumat, z jakých příčin k nesprávnému posudkovému hodnocení došlo, neboť to je odborná lékařská otázka. Rozhodné je pouze to, zda krajský soud vezme zdravotní stav stěžovatele k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované na základě posudku PK MPSV za prokázaný, anebo nikoliv, což krajský soud posoudí z hlediska přesvědčivosti, úplnosti a správnosti tohoto posudku. Pokud posudek PK MPSV tyto vlastnosti nemá, je krajský soud povinen provést další dokazování, avšak opět pouze se zaměřením na posudkové hodnocení zdravotního stavu žalobce, nikoliv ke zjištění příčin, které vedly či mohly vést k odlišnému posouzení zdravotního stavu posuzovaného v minulosti. Nejvyšší správní soud proto k této námitce stěžovatele uzavírá, že není důvodná.

Kontrola zdravotního stavu stěžovatele byla provedena na žádost referátu lékařské posudkové služby ČSSZ v souvislosti s tím, že v řízení o přiznání příspěvku na zakoupení motorového vozidla byl u stěžovatele zjištěn zdravotní stav, který neodpovídal plné invaliditě. To prokazuje přípis ČSSZ referátu lékařské posudkové služby Vsetín ze dne 16. 2. 2006 adresovaný ČSSZ Regionálnímu oddělení Severní Morava, v němž byly postoupeny záznamy z provedených lékařských kontrol. Tvrzení stěžovatele o tom, že tuto prohlídku provedl MUDr. P. V. z vlastní iniciativy, zjevně není pravdivé. Lékařské zprávy tohoto praktického lékaře z let 2000 – 2005, kterými stěžovatel argumentoval, jsou pouze jedním z důležitých podkladů pro tvorbu lékařského posudku PK MPSV. Pro krajský soud je tak rozhodné, zda PK MPSV z těchto lékařských zpráv ve svém posudku vycházela, či nikoliv. Z posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 11. 5. 2007 je zjevné, že veškeré lékařské zprávy byly v jeho rámci zhodnoceny a posouzeny, a to včetně těch z roku 1997 a let následujících.

Nejvyšší správní soud již dříve ve své judikatuře dospěl k názoru, že hodnocené lékařské zprávy by měly pocházet převážně z období přiměřeně předcházejícího dni rozhodnutí správního orgánu (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003 - 82, přístupný na www.nssoud.cz). Je proto přirozené, že nejvyšší relevanci přikládala PK MPSV v Ostravě ve svém posudku zprávě MUDr. P. V. z kontrolní prohlídky dne 8. 12. 2005, která byla časově nejaktuálnějším hodnocením zdravotního stavu stěžovatele k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. K tomu nutno zdůraznit, že tato zpráva byla objektivizována a její závěry

potvrzeny též lékařskými nálezy neurologa již výše konstatovanými. Navíc tato lékařská zpráva byla v souladu se zjištěními PK MPSV v Ostravě v předcházejícím řízení o přiznání příspěvku na zakoupení motorového vozidla. Z těchto důvodů ani této námitce Nejvyšší správní soud nepřisvědčil.

K poslední námitce stěžovatele, již označuje postup praktického lékaře MUDr. P. V. a OSSZ ve Vsetíně za posudkovou svévoli a v této souvislosti považuje za vadu řízení, že tito lékaři nebyli před soudem vyslechnuti, uvádí Nejvyšší správní soud následující. Posudek PK MPSV v Ostravě vycházel ze skutečností zjištěných z lékařských zpráv a z osobního vyšetření stěžovatele praktickým lékařem a lékařkou PK MPSV v Ostravě, která ho navštívila doma v rámci odvolacího řízení o přiznání příspěvku na zakoupení motorového vozidla. Zjištěné skutečnosti PK MPSV v Ostravě kvalifikovala jako postižení uvedené kapitole XV., oddílu E, položce 1 písm. a) přílohy č. 2 citované vyhlášky ve znění účinném k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. jako svalovou myopatii, myositidu způsobující lehké poruchy s mírnou či lokální atrofií, dystrofií a s omezením pouze pro dlouhé stání a chůzi (tj. náročné polohy). V rámci této položky je míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti ve výši 70 %, která byla u stěžovatele shledána v posudku OSSZ ve Vsetíně ze dne 6. 10. 1998, zařazena až v písmenu d), v němž je spojena s těžkými poruchami s těžkým omezením pohyblivosti a těžkým omezením denních aktivit (*pozn. NSS – toto postižení bylo až do účinnosti vyhlášky č. 40/2000 Sb., tj. do 31. 3. 2000, upraveno v kapitole XV., oddílu D, položky 1 c přílohy č. 2*). Žádnými takovými omezeními však stěžovatel v době před vydáním napadeného rozhodnutí žalované aktuálně netrpěl, naopak ze zprávy praktického lékaře ze dne 8. 12. 2005 a z posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 11. 5. 2007 vyplývá, že stěžovatel se pohybuje bez obtíží a opěrné pomůcky (francouzské hole) nutně při chůzi nepotřebuje. Je proto zřejmé, že zdravotní stav stěžovatele nezavdával žádnou oporu k tomu, aby jej PK MPSV hodnotila v rámci citované položky podle písm. d). O posudkovou svévoli ani zjevnou nesprávnost posudku PK MPSV se proto nejednalo a krajský soud nepochybil, když akceptoval posudkové hodnocení PK MPSV v Ostravě v posudku ze dne 11. 5. 2007 ve znění doplnění posudku ze dne 31. 8. 2007 jako úplné, objektivní a přesvědčivé.

Výslech praktického lékaře a posudkového lékaře OSSZ ve Vsetíně, který stěžovatele posuzoval dne 6. 10. 1998, jehož neprovedení stěžovatel považuje za jinou vadu řízení před soudem, není standardním důkazním prostředkem v řízení o žalobě proti rozhodnutím orgánů důchodového pojištění. Nejvyšší správní soud připomíná, že tito lékaři nemají obdobné postavení jako znalci v řízení občanskoprávním a jejich výslech se proto ze zákona nepředpokládá, jako je tomu u znalců podle ustanovení § 127 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů. V řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánu důchodového pojištění vychází soud zásadně z písemného vyhotovení lékařských posudků. Výslech lékařů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu samozřejmě není vyloučen, avšak jeho použití je vázáno na procesní situaci, v níž by takový důkaz přinesl osvětlení některých skutkových otázek důležitých pro posouzení věci, které by nebyly zjevné z písemných podkladů. Tak tomu ovšem v posuzované věci rozhodně nebylo, neboť krajský soud si mohl i bez použití takového důkazního prostředku na základě skutečností zjevných ze spisu (viz nálezy Fakultní nemocnice v Olomouci z července 1997 a listopadu 2001) učinit úsudek o přesvědčivosti posouzení zdravotního stavu stěžovatele. Proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že v posuzované věci se krajský soud nedopustil žádné vady řízení, když postupoval standardním způsobem (podle zásady předvídatelnosti) a vycházel toliko z písemných podkladů obsažených ve spisové dokumentaci.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Odměna ustanoveného zástupci stěžovatele, advokátu JUDr. Bohumilu Sadílkovi, byla stanovena za dva úkony právní služby po 500 Kč za každý úkon (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a podání doplnění kasační stížnosti ze dne 16. 6. 2008 podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s ustanovením § 9 odst. 2 téže vyhlášky, celkem tedy 1000 Kč), a náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky po 300 Kč, celkem tedy 1600 Kč. Pro další úkony, které zástupce stěžovatele uplatnil, Nejvyšší správní soud neshledal oporu ve spisu a ani nezjistil, že by jich bylo zapotřebí pro řádné poskytnutí právní pomoci. Nejvyšší správní soud zvýšil vypočtenou odměnu o částku daně z přidané hodnoty, která činí 19 % z této částky. Odměna stanovená zástupci stěžovatele tedy činí v celkové výši 1904 Kč a bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2009

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu